

Studieplan for Tysk, påbyggingsstudium (Høst 2009)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 30

Studiets varighet: ½ år

Undervisningsspråk: Tysk

Studiested: Halden. Studiet tilbys også som nettbasert fjernstudium.

Kontakt

Studieveileder: Tove Sørum

Telefon: +47 696 08 384

E-post: studier@hiof.no

Fakultet for lærerutdanninger og språk

Innholdsfortegnelse

- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Opptak

Opptakskravet er bestått Tysk årsstudium (60 studiepoeng) eller tilsvarende. Det kan gis dispensasjon fra opptakskravet til studenter som er tatt opp til Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Følgende emner tilbys studieåret 2009-2010:

SFT20108 Tysk: Språk og kultur gjennom tid og rom (10 studiepoeng, høstsemester 2009)

SFT20208 Tysk i kontrast (10 studiepoeng, høstsemester 2009)

SFT20308 Tysk: Litteratur og kulturkunnskap (10 studiepoeng, høstsemester 2009)

SFT40404 Tyskspråklig barne- og ungdomslitteratur (15 studiepoeng, vårsemesteret 2010).

Dessuten har studentene mulighet til å få et studieopphold ved et tyskspråklig universitet i vårsemesteret. Det oppfordres på det sterkeste til å benytte seg av denne muligheten. Studentene kan etter eget behov velge hvor stort omfang påbyggingsstudiet skal ha (fra 15 til 60 studiepoeng). Hvis man velger mer enn ett emne, bør begge disiplinene språk og litteratur/kultur være representert.

Studieåret 2010-2011 vil studentene kunne ta emnet SFT40504 Tysk: Språk, språkundervisning og IKT (15 studiepoeng, vårsemester 2011).

Organisering og læringsformer

All undervisning foregår på tysk. Noe undervisning gis som blokkseminar. Seminar- og gruppeundervisning krever at studentene deltar aktivt. Arbeids- og undervisningsformer er i tråd med Kvalitätsreformen, og studentene vil få individuell oppfølging.

I alle emner brukes læringsplattform til kommunikasjon og distribusjon, og det er en forutsetning at studentene setter seg inn i bruken av denne og eventuelle andre IKT-verktøy som benyttes i de enkelte emnene.

Vi anbefaler at studentene danner kollokvier for å følge opp undervisningen og ikke minst for å videreutvikle den muntlige språkferdigheten.

Likestillingsaspekt

Både ved utvalg av pensumlitteratur, bruk av cases og eksempler søker man å iverksette likestillingsaspektet på beste måte. I emner i litteratur og kultur blir det lagt spesiell vekt på å formidle et perspektiv som bygger på forståelse av etnisk og kulturelt mangfold.

Tilbakemelding underveis

Det gis tilbakemelding underveis i studiet, bl.a. i forbindelse med mappeinnleveringer i enkelte emner.

Vurdering

Ved eksamen besvares alle oppgaver på tysk, bortsett fra oversettelsen fra tysk til norsk. Ingen hjelpemidler er tillatt (heller ikke ordbok er tillatt ved eksamen).

Noen emner benytter mappevurdering, dette er beskrevet nærmere under de enkelte emnene.

Det benyttes en karakterskala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Se de enkelte emnebeskrivelsene for nærmere informasjon.

I emner der vurderingen består av flere elementer og det settes en samlet helhetlig karakter, må kandidaten ved ikke bestått eksamen ta alle deler på nytt. Det vises også til HiØs forskrifter og reglementer for eksamen.

Litteratur

Se de enkelte emnebeskrivelsene.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

konstituert dekan Theo Schewe, 13.05.2009.

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjelder for perioden 2009-2010

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2009

Påbyggingsemner i tysk

SFT20108 Tysk: Språk og kultur gjennom tid og rom	10 stp
SFT20308 Tysk: Litteratur- og kulturkunnskap	10 stp
SFT20208 Tysk i kontrast	10 stp

Vår 2010

Valgfritt emne vår 2010

SFT40404 Tysk: Litteratur og kulturkunnskap: Tyskspråklig barne- og ungdomslitteratur	15 stp
--	--------

Valgfritt emne vår 2011

SFT40504 Tysk: Språk, språkundervisning og IKT	15 stp
---	--------

SFT20108 Tysk: Språk og kultur gjennom tid og rom (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet inngår i tysk påbyggingsstudium (90-poengsenheten) som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur eller som del av Tysk påbyggingsstudium.

Emnebeskrivelsen foreligger også på engelsk.

Undervisningssemester

Tysk påbyggingsstudium: 1. semester (høst).

Bachelorstudiet i samfunn, språk og kultur: 3. eller 5. semester (høst).

Innhold

Emnekretsen 'Språk gjennom tid og rom' vil ta for seg grunntrekkene i en dialektologi og tysk språkhistorie. Her skal studentene få kjennskap til inndelingskriteriene til de største dialektområdene innen tysk. Dessuten tar vi for oss østerriksk tysk av i dag - både som resultat av en historisk utvikling og som i kontrast til andre normer, spesielt i Tyskland.

Emnekretsen 'Kultur gjennom tid og rom' vil hovedsaklig fokusere på en kontrastering av middelalderen og moderne tid. Gjennom studier av utvalgte temaer innen middelalderkunnskap skal studentene få kunnskap om middelalderen som kulturhistorisk epoke og om hvilken betydning den har for den moderne tid.

I emnekretsen 'Muntlig språkferdighet' brukes digitale verktøy for å fokusere både på språklige og kulturelle sider av Østerrike. Studentene skal dessuten selv lage digitale lydfiler.

Undervisnings- og læringsformer

Seminar.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det skal innleveres én digital lydfil og én oppgave innen emnekretsen 'Kultur gjennom tid og rom' til avtalt tid. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Mappevurdering.

Mappen består av:

To skriftlig arbeid fra emnekretsen 'Språk i tid og rom'

Ett skriftlig arbeid fra emnekretsen 'Kultur i tid og rom' samt

To muntlige oppgaver (lydfiler) fra emnekretsen 'Muntlig språkferdighet'

Disse skal alle være innlevert til avtalt tid. Det settes en samlet, helhetlig karakter. Karakterskala A-F.

Litteratur

Utvalgte kapitler fra STEDJE, Astrid: Deutsche Sprache gestern und heute. Einführung in Sprachgeschichte und Sprachkunde (UTB, 1499), München, siste utgave.

Nybøle, R. Steinar: spracheundkultur.at. Kompendium, Høgskolen i Østfold 2008.

KRANICH-HOFBAUER, Karin/NYBØLE, R. Steinar: Lebendiges Mittelalter. Kompendium, Høgskolen i Østfold 2008.

SFT20308 Tysk: Litteratur- og kulturkunnskap (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Peter Langemeyer

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er del av tysk fordypning i 90-poengsenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur eller som del av Tysk påbyggingsstudium.

Emnebeskrivelsen foreligger også på engelsk.

Undervisningssemester

Tysk påbyggingsstudium: 1. semester (høst).

Bachelorstudiet i samfunn, språk og kultur: 3. eller 5. semester (høst).

Innhold

Emnet omfatter både litteratur og kulturkunnskap. Vekselvirkninger mellom litteratur og kultur/samfunn spiller derfor en sentral rolle. Problematisering og refleksjon mht både det enkelte verks egenart og overgripende aspekt står sentralt. I tillegg til bakgrunnsstoff og litterære tekster kommer emnet også til å ta opp andre kunstneriske uttrykk.

Undervisnings- og læringsformer

Seminar, prosjektarbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentene skal i løpet av semesteret levere to skriftlige arbeider. Hvert arbeid skal ha et omfang på ca. 4 sider tekst, gjerne illustrasjoner utover det. Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig eksamen med presentasjon, ca 30 minutter totalt

Presentasjon

Kandidatene gir først en presentasjon (ca. 12 minutter). Tema skal være et klart avgrenset tema innenfor emnekretsen, dette velger kandidaten selv etter samråd med faglærer. Gjennom presentasjonen skal kandidatens evne til å legge fram et tema på en selvstendig og ubunden måte prøves.

Muntlig eksamen

Muntlig eksaminasjon i emnet *Berlin* hentet fra pensum (ca. 20 minutter).

I vurderingen legges det det vekt på innhold, evne til refleksjon og problematisering, formidlingsevne, presentasjonsteknikk og språk.

Det settes en samlet helhetlig karakter. Karakterskala A-F.

Litteratur

ANONYMA: Eine Frau in Berlin (btb).

BACHMANN, Ingeborg: Ein Ort für Zufälle (deles ut i undervisning).

BRUSSIG, Thomas: Am kürzeren Ende der Sonnenallee (Fischer).

DEUTSCHKRON, Inge: Ich trug den gelben Stern (dtv).

HESSEL, Franz/HEYM, Georg/RINGELNATZ, Joachim/TUCHOLSKY, Kurt (kortere tekster, deles ut i undervisning).

KÄSTNER, Erich: Emil und die Detektive (Dressler, Atrium Verlag).

KAMINER, Wladimir: Russendisko (Goldmann; 2 tekster etter eget valg).

KORDON, Klaus/SCHIMMEL, Peter: Die Lisa. Eine deutsche Geschichte (Beltz).

SCHNEIDER, Peter: Der Mauerspringer (Rowohlt).

Studentene velger 3 av følgende filmer (studenter som ønsker å velge Berlin-filmer som ikke står på denne lista, kan gjøre det etter nærmere avtale med faglærer):

- . Berlin Alexanderplatz (Rainer Werner Fassbinder),
- . Das Leben der Anderen (Florian Henckel von Donnersmarck),
- . Das Leben eine Baustelle (Wolfgang Becker),
- . Der Himmel über Berlin (Wim Wenders),
- . Der Untergang (Oliver Hirschbiegel),
- . Der Zimmerspringbrunnen (Peter Timm),
- . Emil und die Detektive (Franziska Buch eller tidligere filmatiseringer),

- . Helden wie wir (Sebastian Peterson),
- . Herr Lehmann (Leander Haußmann),
- . Good bye Lenin! (Wolfgang Becker),
- . Lola rennt (Tom Tykwer),
- . Sonnenallee (Leander Haußmann) eller
- . Wie Feuer und Flamme (Connie Walter).

SFT20208 Tysk i kontrast (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Kåre Solfeld

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet inngår i tysk påbyggingsstudium (90-poengsenheten) som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur ller som del av Tysk påbyggingsstudium.

Emnebeskrivelsen foreligger også på engelsk.

Undervisningssemester

Tysk påbyggingsstudium: 1. semester (høst).

Bachelorstudiet i samfunn, språk og kultur: 3. eller 5. semester (høst).

Innhold

Grammatikk:

I samsvar med pensumlista bearbeides utvalgte emner framfor alt gjennom oppgaveskriving med undervisningsveiledning og etterbearbeiding/kommentering i undervisningen.

Skriftlig språkferdighet: Hovedsakelig øvelser i

- å oversette fra norsk til tysk,
- å oversette fra tysk til norsk,
- feilkorrektur

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, øvelser.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen arbeidskrav knyttet til emnet.

Eksamen

Skriftlig eksamen og innleveringsoppgaver

Skriftlig eksamen, 4 timer (Skriftlig språkferdighet):

Det gis følgende oppgavetyper:

a) oversettelse fra norsk til tysk, b) oversettelse fra tysk til norsk, c) feilkorrektur.

Fire innleveringsoppgaver (Grammatikk):

I løpet av semesteret skrives fire oppgaver, som leveres til nærmere bestemte frister. To av disse har form av prosjekt-/gruppearbeid.

Ved endelig karakterfastsetting for emnet settes det en samlet helhetlig karakter. Karakterskala er A-F.

Ved ny og utsatt eksamen må både skriftlig eksamen og innleveringsoppgaver tas på nytt.

Litteratur

Grammatikk: Det arbeides med emnene

a) konjunktiv, b) valens og setningsstruktur, c) nominalisering og partisippkonstruksjoner, d) leddstilling.

Aktuell pensumlitteratur til disse emnene stilles til rådighet i kurset.

Skriftlig språkferdighet:

MAGNUSSON, Gunnar/SOLFJELD, Kåre: Fra tysk til norsk. Oversettelsesproblemer i sakprosaetekster. Trondheim: Tapir, 1987.

SFT40404 Tysk: Litteratur og kulturkunnskap: Tyskspråklig barne- og ungdomslitteratur (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfag: Del av tysk fordypning i 90-poengsenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur eller som del av Tysk påbyggingsstudium.

Emnebeskrivelsen foreligger også på engelsk.

Undervisningssemester

Tysk påbyggingsstudium: 2. semester (vår)

Bachelorstudiet i samfunn, språk og kultur: 4. eller 6. semester (vår)

Innhold

Emnet er ei fordypning i tyskspråklig barne- og ungdomslitteratur fra ca. 1950 og til i dag. Bruk av litteratur i tyskundervisninga står sentralt, både ut fra et litteraturdidaktisk perspektiv og - framfor alt - gjennom arbeid med konkrete undervisningsprosjekt.

Undervisnings- og læringsformer

Blokkundervisning (20 timer undervisning fordelt på 2 samlinger). Kontakt via læringsplattform i mellomperiodene.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen.

Eksamen

Mappevurdering.

Vurdering skjer på grunnlag av ei mappe med to oppgaver:

---

a) en bokanmeldelse av en (selvalgt) tyskspråklig barne- eller ungdomsbok for et norsk publikum (ca. 2 sider). Bokanmeldelsen skrives på norsk.

b) en større oppgave. Mulige tema er f. eks. utarbeidelse av et undervisningskonsept eller leseprosjekt som forankres i litteraturdidaktiske problemstillinger, en tekstanalyse av ett eller flere verk, et komparativt arbeid eller en litteraturhistorisk framstilling. Dette arbeidet (12-15 sider tekst, inkl. litteraturliste og noteapparat) skrives på tysk.

Tema for oppgavene avtales i samråd med faglærer. Det gis individuell undervisningsveiledning. Ved bedømmelsen legges det vekt på kunnskap, refleksjon, evne til fordypning, selvstendighet og språklig nivå.

Det gis en samlet, helhetlig karakter. Karakterskala A-F.

Litteratur

Primærlitteratur:

ABEDI, Isabel/NEUENDORF, Silvio: Blöde Ziege. Dumme Gans (ArsEdition 2007). BACH, Tamara: Marsmädchen (dtv 2005).

ENDE, Michael: Momo (Thienemann 2005).

FRANZ, Cornelia: Verrat (dtv junior 2002).

FUNKE, Cornelia: Tintenherz (Dressler 2003).

GEISLER, Dagmar: Wandas geheime Notizen (dtv junior 2003).

HEIDELBACH, Nikolaus: Prinz Alfred (Beltz 2002).

JANOSCH erzählt Grimms Märchen und zeichnet für Kinder von heute (2 eventyr etter eget valg; Beltz 1996).

KÄSTNER, Erich: Die Konferenz der Tiere (dtv Taschenbücher Bd. 70491).

GREDER, Arnim: Die Insel: eine tägliche Geschichte (Sauerländer 2002).

NÖSTLINGER, Christine: Wir pfeifen auf den Gurkenkönig (Rowohlt 1977).

SCHAMI, Rafik: Wie ich Papa die Angst vor Fremden nahm (Hanser 2003).

SCHEFFLER, Ursel: Tote trinken keine Cola. Kommissar Kugelblitz. Ratekrimi (Schneider Verlag 2005).

SCHINDLER, Nina: Schritte hinter mir (Arena 2005).

SCHLÜTER, Andreas: Crash! Kurierdienst Rattenzahn (dtv junior 2004).

STEINHÖFEL, Andreas: David Tage Mona Nächte (Carlsen 2001).

Bakgrunslitteratur:

GANSEL, Carsten: Moderne Kinder- und Jugendliteratur. Ein Praxishandbuch für den Unterricht (Cornelsen Scriptor 1999).

KOPPENSTEINER, Jürgen: Literatur im DaF-Unterricht. Eine Einführung in produktiv-kreative Teckniken (öbv&hpt VerlagsgmbH & Co. 2001). SCHIKORSKY, Isa: Schnellkurs Kinder- und Jugendliteratur (Dumont 2003).

SFT40504 Tysk: Språk, språkundervisning og IKT (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Studiested: Nettbasert undervisning med mulighet for veiledning ved studiested Halden

Emneansvarlig: Frode Lundemo

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er del av tysk påbyggingsstudium. Det kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.

Undervisningssemester

Tysk påbyggingsstudium: 4. semester (vår).

Bachelorstudiet i samfunn, språk og kultur: 4. eller 6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studentene har kjennskap til ulike innfallsporner til tyskundervisning i dagens skole og kunnskap om utvikling og bruk av ulike læringsressurser, framfor alt digitale.

Ferdigheter

Studentene har forbedra sin forståelse av skriftlige og muntlige tyskspråklige tekster (tekstforståelse) og økt sin aktive språkferdighet, slik at de skriver og snakker korrekt tysk. De kan utvikle digitale læringsressurser og bruke digitale verktøy aktivt i tyskundervisninga.

Generell kompetanse

Studentene har gjennom innsikt i teoretiske og praktiske aspekter et reflektert forhold til IKT i språklæring og er dermed i stand til å utvikle egne IKT-konsept for undervisningsbruk.

Innhold

Didaktikkdelen organiseres som et praktisk seminar hvor ulike undervisningskonsept og idéer diskuteres. Eksempler på bruk av digitale verktøy i språklæring legges til grunn for både teoridiskusjon og praktisk arbeid. I den grad aktive tysklærere deltar, vil det bli invitert til erfaringsutveksling. Øvelse i å skrive tyskspråklige tekster vil i hovedsak gå ut på at studentene deltar aktivt på et studiets nettsted og bruker dette som et prosess- og refleksjonsverktøy i arbeidet med emnet. I tillegg kommer muntlige og skriftlige presentasjoner av prosjektarbeidet underveis.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisning er organisert som blokkseminar og nettbasert undervisning.

Arbeidsomfang

Ca. 420 timer.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Gjennomføre et prosjektarbeid innafor tyskidaktikk/IKT, individuelt eller som gruppeprosjekt (valgfritt). Gjennomføringen av arbeidskravet må være godkjent før muntlig eksamen.

Eksamen

Muntlig eksamen (totalt ca. 30 minutter)

Studentene presenterer gjennomført prosjektarbeid i plenum for medstudenter (ca. 10 minutter). Det gjennomføres deretter en (gruppe)samtale om prosjektet og eventuelle andre temaer fra emnet. I tillegg til faglig innhold vurderes muntlig språkferdighet og presentasjonsteknikk.

Det gis individuell karakter. Karakterskala A-F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Undervisningsressurser gjøres tilgjengelige på emnets internettsider.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:52:55